

Spis treści

„Wielka Piramida nauk matematycznych”	Joseph Louis de Lagrange (1736–1813)	433
Pająki są smaczne!	Jérôme de Lalande (1732–1807)	436
Ojciec chrzestny biologii	Jean-Baptiste Lamarck (1744–1829)	439
Fizyk klasy 2,5	Lew Landau (1908–1968)	442
Medal w karafce	Max Laue (1879–1960)	446
Revolucja nie potrzebuje uczonych?	Antoine de Lavoisier (1743–1794)	448
Noblista z prowincji	Ernest Lawrence (1901–1959)	451
W ciszy kosmosu	Henrietta Leavitt (1868–1921)	454
Zwierzątko	Antonie van Leeuwenhoek (1632–1723)	457
Bezręki matematyk	Solomon Lefschetz (1884–1972)	460
W pogoni za Wenus	Guillaume Le Gentil (1725–1792)	463
Niezwykły bibliotekarz	Gottfried Leibniz (1646–1716)	466
Noblista paranoik	Philipp von Lenard (1862–1947)	469
Na końcu pióra	Urbain Le Verrier (1811–1877)	472
La Regina	Rita Levi-Montalcini (1909–2012)	475
Jestem matematykiem, a nie szpiegiem	Sophus Lie (1842–1899)	477
Z osłej ławki na szczyt	Justus von Liebig (1803–1873)	479
Będziesz się kojarzył z ropuchą!	Karol Linneusz (1707–1778)	482
Ojciec współczesnej chirurgii	Joseph Lister (1827–1912)	485
Mistrz	Hendrik Lorentz (1853–1928)	488
Zniknięcie Majorany	Ettore Majorana (1906–1938)	491
Sen to zdrowie	Étienne Louis Malus (1775–1812)	493
Noblista faszysta	Guglielmo Marconi (1874–1937)	495
Oblicza królewskiego astronoma	Nevil Maskelyne (1732–1811)	497
Wielki splaszczacz	Pierre Louis Maupertuis (1698–1759)	500
„Dafty”	James Clerk Maxwell (1831–1879)	503
Nic nie powstaje z niczego	Julius Robert von Mayer (1814–1878)	507
Chcę być wolna!	Barbara McClintock (1902–1992)	510
Usunięta w cień	Lise Meitner (1878–1968)	512
Groszek opata	Gregor Johann Mendel (1822–1884)	515
Tylko jeden Mendelejew	Dmitrij Mendelejew (1834–1907)	518
Pożytki z nieudanego wykładu	Victor Meyer (1848–1897)	521
Mistrz światła	Albert Michelson (1852–1931)	523
Pijcie kwaśne mleko	Ilja Miecznikow (1845–1916)	526

Fizyk ze złotym fletem	Dayton Clarence Miller (1866–1941)	528
Miara skromności	Robert Millikan (1868–1953)	530
Matematyka, kobiety i Noble	Gösta Mittag-Leffler (1846–1927)	533
Najwierniejszy przyjaciel Napoleona	Gaspard Monge (1746–1818)	535
Co ja tu robię?	Nevill Mott (1905–1996)	538
Kości Napiera	John Napier (1550–1617)	540
Żyję, bo badam	Marceli Nencki (1847–1901)	543
Byli przyjaciele dwaj...	Walther Nernst (1864–1941)	546
Johnny	John von Neumann (1903–1957)	549
Proszę zamknąć okno...	Isaac Newton (1643–1727)	552
Najbogatszy włóczęga Europy	Alfred Nobel (1833–1896)	555
Czy ona jest kobietą?	Emmy Noether (1882–1935)	558
Showman	Jean-Antoine Nollet (1700–1770)	561
Nieuleczalne urojenia	Georg Simon Ohm (1789–1854)	564
Chryzantemy złociste...	Karol Olszewski (1846–1915)	567
Najgorszy wykładowca świata	Lars Onsager (1903–1976)	570
Oppie	Robert Oppenheimer (1904–1967)	573
Dajcie mi drugiego Nobla!	Wilhelm Ostwald (1853–1932)	576
Lepszy niż Celsus	Paracelsus (1493–1541)	579
Ja ich tylko opatrzyłem...	Ambroise Paré (1510–1590)	582
Woda czy wino?	Blaise Pascal (1623–1662)	585
Komu sprzyja szczęście?	Louis Pasteur (1822–1895)	588
Wszyscy są durniami	Wolfgang Pauli (1900–1958)	591
Nie tylko witamina C	Linus Pauling (1901–1994)	597
Weźcie mnie jako swego psa!	Iwan Pawłow (1849–1936)	600
„Jego Najwyższość”	Stefan Pierkowski (1883–1953)	603
Dwa kawałki kredy	Max Planck (1858–1947)	606
Barczysty filozof	Platon (429–347 p.n.e.)	609
Ślepiec na życzenie	Joseph Plateau (1801–1883)	611
Naturalista nienasycony	Pliniusz Starszy (23–79)	613
Życie dla Hożej	Jerzy Pniewski (1913–1989)	616
Ostatni uniwersalista	Henri Poincaré (1854–1912)	619
Głodny, ale w teatrze	Siméon Denis Poisson (1781–1840)	622
Człowiek z pomysłami	George Pólya (1887–1985)	624
Kręte losy fizyka	Bruno Pontecorvo (1913–1993)	626
Brzydko pachnące sprawy	William Jackson Pope (1870–1939)	628
Magik z Neapolu	Giambattista della Porta (1535–1615)	630
I mamy wodę sodową	Joseph Priestley (1733–1804)	633

Ustatkuj się, bo będziesz golibrodą!	Santiago Ramón y Cajal (1852–1934)	636
Uczony romantyczny	William Ramsay (1852–1916)	638
Uczony baron	Lord Rayleigh (1842–1919)	640
Niedoszły pastor, genialny matematyk	Bernhard Riemann (1826–1866)	642
Badacz ekscentryczny	Johann Wilhelm Ritter (1776–1810)	644
Policjant i uczony	Ole Christensen Rømer (1644–1710)	646
Powiedzą, że Röntgen zwariował...	Wilhelm Conrad Röntgen (1845–1923)	648
A jednak doczekał!	Francis Peyton Rous (1879–1970)	651
Zeznawałem pod przysięgą!	Henry Rowland (1848–1901)	653
Mistrz reguł wyboru	Wojciech Rubinowicz (1889–1974)	656
Niezwykły hrabia	Hrabia Rumford (1753–1814)	659
Sam tę falę stworzyłem	Ernest Rutherford (1871–1937)	662
Noblista heretyk	Abdus Salam (1926–1996)	668
Nie dla Salka Nobel	Jonas Salk (1914–1995)	670
Zabawiał się w laboratorium...	Frederick Sanger (1918–2013)	672
W cieniu Galileusza	Santorio Santorio (1561–1636)	675
Aptekarz	Karl Wilhelm Scheele (1742–1786)	678
Gwiazdor z Mediolanu	Giovanni Schiaparelli (1835–1910)	681
Kobieciarz	Erwin Schrödinger (1887–1961)	683
Dzieci czarnych dziur	Karl Schwarzschild (1873–1916)	686
Wielki samouk	Julian Schwinger (1918–1994)	689
Zbawca młodych matek	Ignaz Semmelweis (1818–1865)	692
Droga Mleczna i mrówki	Harlow Shapley (1885–1972)	695
Sam najmądrzejszy	William Shockley (1910–1989)	698
Uśmierzyć ból!	James Young Simpson (1811–1870)	701
Wielki niedoceniany	Frederick Soddy (1877–1956)	703
Fizyk z Polski? To na pewno Maria	Marian Smoluchowski (1872–1917)	705
Herr Geheimrat	Arnold Sommerfeld (1868–1951)	708
Noblista kinoman	Otto Stern (1888–1969)	711
Strzał w dziesiątkę	Simon Stevin (1548–1620)	714
Skok do kariery	Wilhelm Struve (1793–1864)	717
Adam matematyki	James Joseph Sylvester (1814–1897)	719
Zagubiony w XX wieku	Alfred Szent-Györgyi (1893–1986)	721
Geniusz w cieniu	Leo Szilard (1898–1964)	724
Wino zaś lubi Burguńskie...	Jan Śniadecki (1756–1830)	727
Rachunek pod łufami	Igor Tamm (1895–1971)	730
Utalentowany jakaś	Niccolò Tartaglia (1500–1557)	733
Nocny logik	Alfred Tarski (1901–1983)	736

Szósty Marsjanin	Valentine Telegdi (1922–2006)	738
Przed wszystkim gołębie	Nikola Tesla (1856–1943)	740
Elektron zamiast lokomotywy	Joseph John Thomson (1856–1940)	743
Lord Kabel	William Thomson – lord Kelvin (1824–1907)	746
Zdradliwa sake	Shin'ichirō Tomonaga (1906–1979)	750
Jak zdarzył się laser	Charles Townes (1915–2015)	753
Wszystkie barwy tęczy	Roger Tsien (1952–2016)	755
Niedoszły marynarz	James Van Allen (1914–2006)	757
Chemia w 3D	Jacobus Henricus van 't Hoff (1852–1911)	760
Burzliwe losy księcia anatomii	Andreas Vesalius (1514–1564)	763
Wybieram kielbasy...	Rudolf Virchow (1821–1902)	766
Większy niż Voltaire	Alessandro Volta (1745–1827)	769
Nie tylko rzemieślnik	James Watt (1736–1819)	772
Mleczarz nadchodzi	Wilhelm Weber (1804–1891)	774
Zabójczy urok białego pustkowia	Alfred Wegener (1880–1930)	777
Ekstaza matematyka	Karl Weierstrass (1815–1897)	779
Brat swojej siostry	André Weil (1906–1998)	781
Miedzy futbolem i teorią względności	Jan Weyssenhoff (1889–1972)	784
Co z ciebie wyrośnie!	Wilhelm Wien (1864–1928)	786
Pierwszy „sternik”	Norbert Wiener (1894–1964)	788
Odmienny od innych	Eugene Wigner (1902–1995)	792
Bez człowieka, bez psa...	Friedrich Wöhler (1800–1882)	795
Planetostat, telekroskop i kriofizyka	Mieczysław Wolfke (1883–1947)	799
Jak odróżniać ptaki od kwiatów	Robert Wood (1868–1955)	801
Umarli prędko jadą	Zygmunt Florenty Wróblewski (1845–1888)	807
Idź zawsze przed siebie	Chien-Shiung Wu (1912–1997)	809
Smak papieru	Adolphe Wurtz (1817–1884)	811
Ostatni, który wiedział wszystko	Thomas Young (1773–1829)	813
JaB	Jakow Zeldowicz (1914–1987)	815
Na pragnienie: trygonometria	Ernst Zermelo (1871–1953)	817
Sferyczne półgłówki	Fritz Zwicky (1898–1974)	819
Sławni, mało znani...		822
Tajnik pelen gromła		825
Sławni matematycy... których nie było		827
Wśród matematyków		832
Kto najlepszy?		835
Ach, te egzaminy!		838
Humor z pism naukowych		841

Niebo gorętsze od piekła	843
Okiełznać piorun!	846
Ach, te wykłady!	849
Z czego śmieją się uczeni	852

Bibliografia	855
Indeks	874